

ת"פ 18/07/19060 - מדינת ישראל, משטרת ישראל, תביעות רملיה נגד מקסים דדון

בית משפט השלום ברملיה

ת"פ 18-07-19060 מדינת ישראל נ' דדו

בפני כבוד השופט, סגן הנשיא מהنم מזרחי
מאשימה: מדינת ישראל
משטרת ישראל
תביעות רملיה

נגד
נאשם:
מקסים דדון
באמצעות ב"כ עוה"ד נטע חפץ

החלטה

בקשה לביטול כתוב-האישום לפי דוקטרינת הביקורת המנהלית בפליליים ובעונה של הגנה מן הצדק לפי סעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב - 1982.

בנוסף, בקשה כי בית-משפט זה יקבע כי הנחית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.3042 בדבר תחולת תיקון 66 (סגירת תיק בהסדר מותנה) לפיה בעבירות תקיפה ניתן להחיל את סגירת התקיק בהסדר מותנה רק לעבירות שנעברו מתאריך 1.1.17 היא שרירותית, מפללה ולפיכךبطلה.

המאשימה הגישה נגד הנאשם כתוב-האישום המחייב לו עבירות של **תקיפה** לפי סעיף 379 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 **ואiomים** לפי סעיף 192 לחוק הנ"ל.

נתען, כי בתאריך 13.11.16 התפתח ריב בין קטיין, ליד 2006, לבין בנו של הנאשם.

בנסיבות אלה, הנאשם הגיע למקום, משך באוזנו של הקטין בחזקה ואמר לו שיפרקל אותו.

בכתב-האישום נרשמה הودעת המאשימה בדבר האפשרות כי **תעתרו לעונש של מאסר בפועל**.

לפי הטענה, המאשימה סירבה להחיל על עניינו של הנאשם את "הסדר מותנה", בעוד שהנאשם מתאים לאותו הסדר, וזאת רק משום שבנסיבות היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.3042 נקבע, כי ביחס לתחולת ההסדר מותנה על עבירות **איומים**, הוא יכול על עבירות שבוצעו ביום 1.3.16 והלאה ואילו ביחס לעבירות **התקיפה** ביחס לעבירות

עמוד 1

שבוצעו בתאריך **1.1.17** והלאה.

כאמור, בעניינו של הנאשם, לאחר עבירות התקיפה נעבירה בתאריך **13.11.16**, אז ההחלטה היוזץ המשפטי לממשלה אינה מחייבת את ההסדר המותנה על עניינו של הנאשם, למורות שביחס לעבירות האויומים ההסדר חל.

חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 קובע בסעיף 67א שכותרתו: **סגירת תיק בהסדר**, כי "תובע" כהגדרתו, אם ראה ש"...**קיימות ראיות מספיקות לאישום בעבירה, רשאי הוא, על אף האמור בסעיף 62(א), שלא להעמיד חדש לדין, ולהציג לו הסדר...אם ראה כי נסיבות העניין בכללות מתאימות לאי-העמדה לדין נוכח ערכית ההסדר ומילוי תנאיו**", מדובר בעבירות **חטא או עונן**, ובהמשך פורטו תנאים שונים להחלטת ההסדר ופרטים אודוטוי, שאחד מהם: "העונש המתאים לחשוד, לדעת התובע, לפי הוראות סימן א' לפך ו' לחוק העונשין, **אינו כולל מאסר בפועל**".

סעיף 69י לחוק הנ"ל קובע: "רשות התביעה רשאית להחיל את הוראות סימן זה לעניין **סוגי עבירות ובתנאים**, כפי שתקבע בהנחיות באישור היוזץ המשפטי לממשלה; הנסיבות כאמור יפורסמו לציבור".

מכוח הסמכות דלעיל, פרסם היוזץ המשפטי לממשלה **הנחיית 4.3042** אשר קבעה בין היתר:

"תחולת לעניין עבירות עונן שבוצעו לפני יום 1.1.19: 1. התביעה המשפטית רשאית לעורר הסדרים מותנים בעבירות המנויות בפסקאות **א עד ג** להלן, אשר בוצעו מיומן כ"א באדר א' התשע"ו (**1 במרס 2016**) ואילך. 2. התביעה המשפטית רשאית לעורר הסדרים מותנים בעבירות המנויות בפסקאות **ד - יב** להלן, אשר בוצעו מיומן ג' בטבת התשע"ז (**1.1.2017**) ואילך. א. סעיף 192 לחוק העונשין - **איומים...ד.** סעיף 379 לחוק העונשין - **תקיפה...**".

כלומר, לפי ההחלטה **עניינו של הנאשם מוחרג** מתחום ההסדר המותנה, משום שעבירת התקיפה נעבירה לפני יום .1.1.17

אני דוחה את טענת הנאשם, שלפיה נסיבות אלה מקומות לזכותו הגנה מן הצדק או שיש להתערב בהנחיית היוזץ המשפטי לממשלה, או בשיקול דעתה של המאשימה, מן הגנוםוקים הבאים:

ההגנה מן הצדק הינה הגנה בעלת רקמה פתוחה, מהוות כל משפט שבאמצעו יכול בית-המשפט לעכב ההליך פלילי המתנהל בפניו, לבטלו או אף להביא לזכוי הנאשם והכל אם נתקיים טעמים שונים הקשורים להליך הפלילי ואשר המשפטן לכולם הוא קיומו של **פגם קשה**, אשר נפל בהליך הפלילי ואשר הופך אותו להליך בלתי ראוי ואת הרשותה הנאשם או את המשך ההליך הפלילי נגדו לבلتוי הוגנים ובלתי צודקים.

בע"פ 2910/94 **ארנסט יפת נגד מדינת ישראל**, תק-על 96 (1) נקבע המבחן הבא:

עמוד 2

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

"קבלתה של תורה ההשתק אל תוך המשפט הפלילי באמצעות העיקרון הידוע של "הגנה מן הצד"..." נשענת על סמכותו הטעונה של בית המשפט לבטל אישום **ה עומד בסתרה לעקרונות של צדק והגינות משפטית**. לבית המשפט במדינת ישראל שיקול דעת לעכוב הליכים כשאין באפשרותו להעניק לנאשם משפטו הוגן ו/או מושך בניהול המשפט **משמעות פגיעה בחוש הצדק והגינות**, כפי שבית המשפט רואה אותו. המבחן הקבוע כפי שאני רואה לאמכו, **הוא מבחן ה"תנוגות הכלתי נסבלת של הרשות"**, הינו, **התנוגות שערוריות**, שיש בה מושם רדיפה, דיכוי והתעمرות הנאשם...המדובר **במקרים בהם המצחון מזדעזע ותחושת הצדק האוניברסלית נכעת**, דבר שבית המשפט עומד פעור מהו מולו ואין הדעת יכולת לסייע לו.ברי כי טענה זו **תעלת במקרים נדירים ביותר**, ואין להעלותה **כדבר שבשגרה ובעניניו דומה סתם**. חשיבותה של טענת ההשתק הפלילי במקרים בהם התנוגות הרשות הייתה כה מקוממת עד כי אי אפשר להרשיע אדם, כשמי שמעמידו לדין הוא שהביאו לכלל מעשה".

במהרשך נקבע בבג"ץ 1563/96 **עו"ד מרדיי כץ נגד היועץ המשפטי לממשלה**, תק-על 97 (2) 700, תוך הכרה ברורה בקיומה של הגנה מן הצד:

"לנוכח דברים ברורים אלה, שוב אין מקום לוויכוח בדבר עצם קליטתה של הדוקטרינה של "הגנה מן הצד" במשפט הפלילי הישראלי, מכוחה של ההלכה הפסוקה ושוב אין מחלוקת, כי בנסיבות חריגות, בהן מגעה התנוגות הרשות כדי **"הטנוגות כלתי נסבלת"** במשמעותה האמורה, רשאי בית המשפט, מכוח סמכותו הטעונה, לבטל את כתוב האישום".

במהרשך, הוצג מבחן גמיש ורחב יותר בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נגד בורוביץ**, פ"ד נט (6) 776, שבמסגרתו בוחנים קיומה של **"הפגיעה המשנית בתחשות הצדק והגינות"**, תוך ביקורת מעשי המאשימה, אך תוך איזון בין מגוון ערכיהם אחרים.

ນפסק, כי המבחן הוא תלת-שלבי: תחיליה בוחנים את הפגמים שנפלו בהליך ואת עצמתם, אחר, את השאלה האם על אף הפגמים הללו, יש במהרשך ההליך הפלילי משום פגעה בתחשות הצדק והגינות ובשלב השלישי נערך איזון בין השיקולים העומדים בסיסוד ההליך הפלילי בין הפגמים שנפלו בהליך, נוכחות מגוון רחב של שיקולים, ומתקבלת החלטה.

במסגרת הגנה זו, מבחנים במספר מתי עילות הבאות תחת כנפייה, כגון: השתק פלילי, הפרת הבטחה שלטונית, שייחוי עינוי דין בלתי סבירים, אכיפה בררנית ופגמי צדק נוספים (ראו: "הגנה מן הצד" ישגב נקדים: "הליך ראוי ויעקוב הליכים שיפוטי", בעז אוקון: "הגנה מן הצד באור חזק סדר הדין הפלילי - סדר חדש של הגינות משפטית" זאב סgal).

ברע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נגד יוסף ורדי** (31.10.18) נקבע כי עיק론 הגנה מן הצד חל גם על במקרים בהם האפליה היא פרי מעשה רשלנות או טעות בשיקול דעת מצד הרשות, ככלומר במקרים של אכיפה מפלה שלא מתוך כוונתazon או שרירות מכוונת ומתחוץ שיקולים זרים.

בית-המשפט קבע כי בטענת "אכיפה בררנית" אין הכרח לקומו של רכיב רצוני-מכוון, או מניע פסול, לפועלתה של הרשות, וישנם במקרים שבהם הרשות מתוך שגיאה מפלה בין אנשים, אף שלא במכוון.

נקבע כי הפעלת העיקרון במקרים מעין אלו תעשה רק במקרים חריגים בהם **האפליה היא משמעותית, הפוגעת בעקרונות צדק והגינות משפטית**.

נקבע כי ניתן לראות במחדרי הרשות או במעשה הרשלנים, ורק המהותיים שבהם, משום "פגם" שיש בו כדי לפתח את שעריו המבחן התלת-שלבי שנקבע בפרשת בורוביץ: "גם במצבים אלה יש לחלק במידת האחריות שיש ליחס לרשות - בין במקרים בהם אי העמדה לדין נבעה מרשלנותן של הרשותות לבין במקרים בהם סדרי עדיפויות, שיקולי תקציב, או כוח אדם הם שהביאו לתוצאה המפלה, כמו גם במקרים בהם מאמציהם הכנים של הרשותות להביא לדין את הגורמים המעורבים לא נשוא פרי" (פסקה 65).

בבג"ץ 6396 סימונה זקין נגד ראש עיריית באר שבע, פ"ד נג (3) 289 נקבע:

"...אפשר לומר, לצורך עתירה זאת, כי **אכיפה ברורנית היא אכיפה הפוגעת בשוויון** במובן זה **שהיא מבדילה לצורך אכיפה בין בני אדם דומים או בין מצבים דומים לשם השגת מטרה פטולה**, או על **יסוד שיקול זר או מתוך שרירות גרידא**. דוגמה מובהקת לאכיפה ברורנית היא, בדרך כלל, החלטה לאכוף חוק כנגד פלוני, ולא לאכוף את החוק כנגד פלמוני, על בסיס שיקולים של דת, לאומי או מין, או מתוך יחס של ענינות אישית או יRibوت פוליטית כנגד פלוני. די בכך ששיקול כזה, גם אם אינו שיקול יחיד, הוא השיקול המכريع (dominanti) בקבלת החלטה לאכוף את החוק. אכיפה כזאת נוגדת באופן חריף את העיקרון של שוויון בפני החוק במובן הבסיסי של עיקנון זה. היא הרסנית לשפטון החוק; היא מקוממת מבחן הצדק; היא מסכנת את מערכת המשפט. הסמכות להגיש אישום פלילי היא סמכות חשובה וקשה. היא יכולה לחרוץ גורל אדם. אך גם הסמכות לאכוף חוק בדרך אחרת, כגון, הסמכות לעצור אדם או הסמכות להחרים רכוש. היא חייבת להיות מופעלת באופן ענייני, שוויוני וסביר".

אין לומר כי במקרה העומד בפניו, נקטה המאשימה באפליה שרירותית, המפלה בין נאים שווים.

באופן כללי, דבר חקיקה, הנחיה או נוהל, הקובל **תנאי סף שהוא מועד ביצוע עבירה**, אינו יכול להיות דבר חקיקה שבית-המשפט יקבע כי הוא תנאי מפללה, שרירותי או בלתי רלוונטי, שהרי מטבעו הוא חל על כל בני האדם הבאים בגדרו, באשר הם, לפי מועד ביצוע העבירה.

ביחס לכל דבר חקיקה הנוקב במועד, כך למשל, דבר חקיקה הקובל תקופת התישנות, תמיד יגע אותו אדם, אשר "יפספס" את אותו מועד ויתען טענה מדוע עניינו אינו נכלל בגדר אותו הסדר.

אם בית-המשפט יאשר את בקשת הנאשם, מדובר לאIASR את בקשתו של הנאשם אחר, שענינו קדם לו, וכי"ב, עד אין סוף והיכן יושם הגבול שנייה את דעתו של אותו אדם נוספת?

אכן, הנחיתת הייעץ המשפטי לממשלה קובעת תנאי סף של מועד ביצוע העבירה ואין בה אפליה חילוה לפי זהותו של נאשם, מינו, השתייכותו וכיו"ב, אלא שהוא מותחת **קו רלוונטי**, מפריד לפי מועד ביצוע העבירות.

יש להוכיח את הייעץ המשפטי לממשלה ואת הנחיתתו, בחזקת תקינות המעשה המנהלי, אשר קבעה את המועד הנכון, לאחר ש核实 את השיקולים הרלוונטיים, ובכלל זה את מספר הנסיבות בעבירות הרלוונטיות (תקיפה/איומים), כוח האדם שמונה לטפל בהסדרים המותנים ועוד כהנה וכהנה שיקולים.

מעבר לנדרש, יובהר, כי בבקשתו שכאה נדרש בית-המשפט לפעול תוך ריסון ואייפוק שיפוטיים, ואין לחוש ולהחיל הגנות השמרות למכבים קיצוניים על כל החלטה של רשות המאשימה.

מדובר בעניין המצוី בלבית שיקול הדעת של המאשימה והתערבות בשיקול דעתה ראי שיעשה במשורה, בזיהיות ועל דרך הצמצום.

אמנם קיימות גישות שלפיהן ניתן לתקוף פגמים במישור הפלילי גם במסגרת הביקורת המנהלית/הSHIPOTIT על שיקול הדעת של רשות האכיפה, המענייקה לבית-המשפט מגוון רחב יותר של כל ביקורת מעבר להגנה מן הצד.

יובהר כי קיימות גם דעות המסתיגות מכך. ראו בעניין זה הדיונים בבג"ץ 9131/05 ניר עם נגד מדינת ישראל - 6.2.06: ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נגד פרץ (10.9.13): עניין ורדי הנ"ל, פסקה 91, בדבר זהירות הנדרשת בעניין זה, וכן בפסקה 94 והקביעה בפסקה 98: "סבירני כי אין מקום להכיר בתחולת מקבילה של שתי אמות מידת לעריכת ביקורת SHIPOTIT על מעשה האכיפה וההעמדה לדין הפלילי".

אחרית דבר, כאמור לעיל, המאשימה אזכרה בכתב-האישום את עמדתה שלפיה יתכן ותעתור לענישה בדרך של מאסר בפועל, וגם בעניין זה הנאשם אינו בא תחת כנפי הסדר.

על כן, אני קובע שאין לומר כי במקרה העומד בפניי, נפל אותו פגם, המוביל להתערבות בהנחיתת הייעץ המשפטי לממשלה או באופן ישומו על המקרה שבפני.

אני דוחה את הבקשה.

ניתנה היום, ז' אדר ב' תשע"ט, 14 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.